

Тема 2. Основні агенти та впливи соціальної солідарної економіки

-
1. Суб'єкти соціальної солідарної економіки та організації, які представляють «третій сектор».
 2. Критерії приналежності організації до «третього сектору» соціальної економіки.
 3. Критерії приналежності бізнес-організації до соціальної економіки.
 4. Поняття і складові соціальної відповідальності бізнесу.
 5. Основні впливи солідарної соціальної економіки на суспільний розвиток.

Людина, яка живе в суспільстві, постійно відчуває на собі його вплив завдяки таким соціальним інститутам, як:

- ▶ держава
 - ▶ ринок
 - ▶ сім'я
-

Ознаки соціальної держави

- ▶ ґрунтується на розвиненому громадянському суспільстві, ефективній правовій системі;
 - ▶ має юридичну основу – сучасне соціальне законодавство;
 - ▶ гарантує соціальну безпеку громадян, які самостійно забезпечують необхідний/достатній рівень матеріального добробуту для себе та членів своєї сім'ї;
 - ▶ надає соціальну допомогу громадянам (на рівні прожиткового мінімуму), які неспроможні нести відповідальність за свій добробут;
 - ▶ проводить соціальну політику.
-

Ринок як інститут соціальної економіки і політики

- є регулятором багатьох соціальних процесів (безробіття, ціноутворення)
- є механізмом взаємодії між роботодавцями та робітниками (рівень зарплати, соціальний захист активного населення)
- Конкуренція, яка сприяє формуванню позитивного іміджу (сталий розвиток, корпоративна соціальна відповідальність, соціальні проєкти та соціальні інвестиції тощо)

Основні групи суб'єктів соціальної економіки

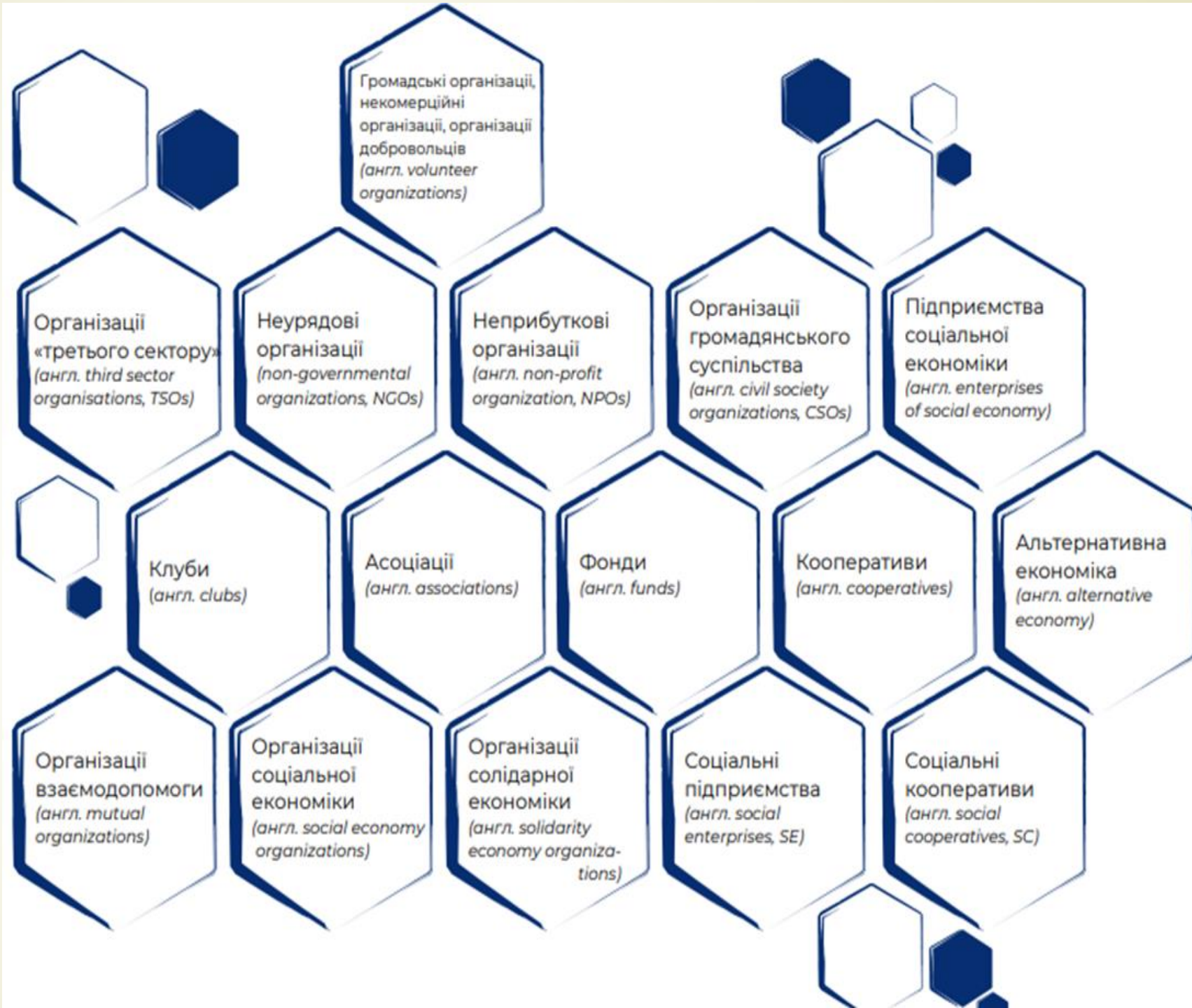
- ▶ державний (публічний)
 - ▶ приватний (комерційний)
 - ▶ неприбутковий (громадський, соціальний, кооперативний) сектори, або «третій сектор»
-

Суб'єкти соціальної економіки:

- ▶ держава, державні відомства й установи;
 - ▶ органи місцевого самоврядування;
 - ▶ громадські, релігійні, благодійні чи інші недержавні об'єднання;
 - ▶ громадські організації;
 - ▶ комерційні структури та бізнес, соціальні підприємства;
 - ▶ суспільство, політичні партії, впливові особистості тощо.
-

Основними суб'єктами соціальної солідарної економіки є організації, які представляють «третій сектор»

Ознаки організації «третього сектору»:

- ❑ Дохід (прибуток), отриманий під час діяльності, не є метою діяльності організації для власників. Спрямовується на соціальні (громадські) потреби згідно зі статутом і не розподіляється між окремими учасниками.
- ❑ Зосереджена на соціальній місії, має чітко визначену соціальну мету, яка досягається завдяки залученню людей з однаковими соціальними цілями.
- ❑ Господарська діяльність спрямовується на досягнення соціальної мети (місії) безпосередньо або через ухвалення фінансування.
- ❑ Функціонує на принципах демократичного управління, прозорості та колегіального ухвалення рішень на основі переважно колективної власності.
- ❑ Добровільне та відкрите членство.
- ❑ Підпорядкування економічних цілей діяльності соціальним.

За умови визнання та впровадження цінностей ССЕ через соціальні інвестиції організації як приватного, так і державного секторів можуть набувати рис соціально відповідальної солідарної діяльності, у такий спосіб підсилюючи сектор ССЕ

Критерії приналежності підприємства (організації) до соціальної економіки:

- ☐ Пріоритет людиноцентричного підходу та соціальних цілей над капіталом.
- ☐ Поєднання інтересів членів (користувачів) та / або загальних суспільних інтересів.
- ☐ Демократичний контроль за організацією з боку її членів.
- ☐ Автономне управління та незалежність від державних органів.
- ☐ Соціально відповідальне інвестування.
- ☐ Діяльність за принципами солідарності та соціальної відповідальності.

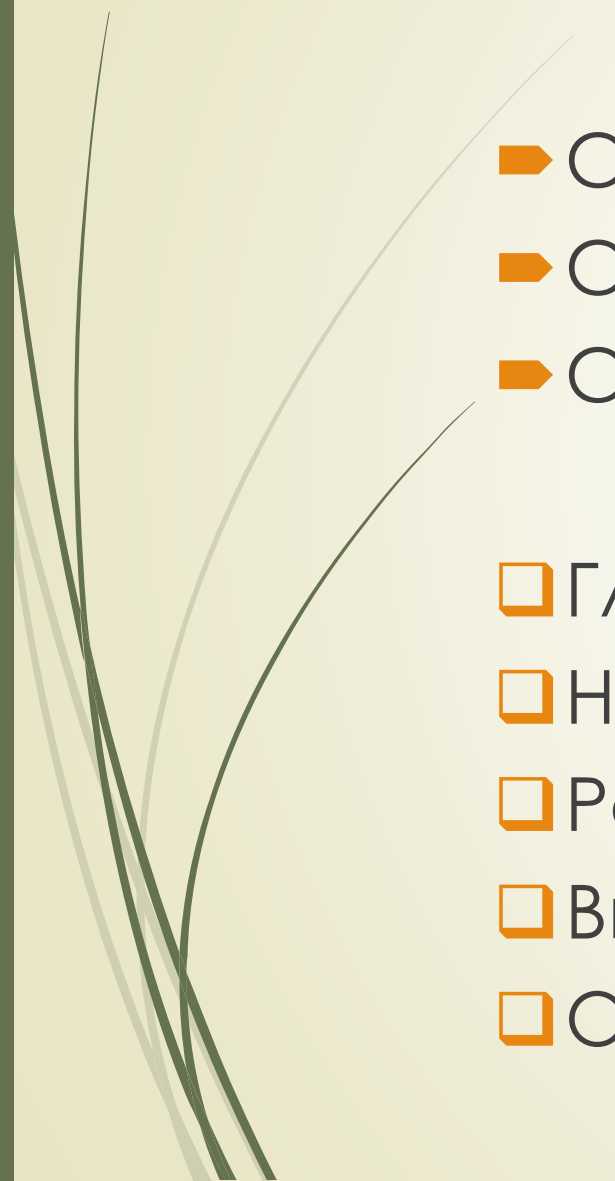
Методи роботи організацій ССЕ, засновані на принципах солідарності та інклюзії, та **цілі** не обмежуються накопиченням капіталу або отриманням прибутку, а також спрямовані на використання ресурсів **для досягнення результатів, які принесуть користь** ініціаторам, працівникам і широкому колу стейкхолдерів. Отже, **досягнення цілей ССЕ** – це задоволення законних потреб кожного та відмова від форм споживання, які руйнують навколишнє середовище і не підтримують розвиток соціального капіталу.

Характеристи і критерії соціальної економіки і політики

- Соціальна справедливість
- Соціальна відповідальність
- Соціальне партнерство

РІВНІ

- ☐ Глобальний
 - ☐ Національний
 - ☐ Регіональний
 - ☐ Виробничий
 - ☐ Особистісний
-

Принципи соціальної відповідальності

-
- Підзвітність
 - Прозорість
 - Гуманність
 - Поміркованість
 - Патріотизм
 - Відчуття обов'язку
 - Моральність
 - Духовність
 - Професійна компетентність
 - Творча спрямованість
 - Працелюбність

Соціальна відповідальність держави

- розроблення та реалізацію внутрішньої та зовнішньої політики, яка б враховувала інтереси всіх соціально-економічних груп суспільства;
- створення соціально орієнтованої структури економіки;
- досягнення пріоритетних національних інтересів і стратегічних цілей розвитку держави;
- виконання міжнародних домовленостей, обов'язків та договорів;
- надання пріоритету в державній політиці необхідності досягнення соціальних цілей (формування соціальної справедливості, гідних умов життя та всебічних можливостей розвитку людини, соціальної захищеності, рівних можливостей для самореалізації особистості, фінансування різноманітних соціальних програм).

Основні впливи солідарної соціальної економіки на суспільний розвиток

- SSE набуває дедалі більшого визнання у країнах, відіграє новаторську роль у розбудові інклюзивних суспільств і сильних місцевих громад, сприяє їхньому економічному зростанню на засадах сталості та забезпечує справедливий подвійний перехід (зелений і цифровий) і циркулярну економіку.
- SSE є потужним способом створення ефективних робочих місць, залучення молоді, просування гендерної рівності, вирішення проблеми зайнятості, підтримує трудову та соціальну інтеграцію соціально незахищених груп населення.
- SSE значною мірою сприяє ефективності регіонального і місцевого розвитку завдяки зміцненню місцевого соціального та економічного капіталу і забезпеченню соціального захисту населення. Це також допомагає дотримуватися місцевих стратегічних пріоритетів.

Основні впливи солідарної соціальної економіки на суспільний розвиток (продовження)

- SSE є рушійною силою **соціальних інновацій**, які своєю чергою підтримують новці моделі економічного та суспільного розвитку, як чесна торгівля, етичне фінансування, практики інклюзивного економічного розвитку та економіка замкнутого циклу.
- SSE забезпечує **інклюзивне економічне зростання**, яке бере за основу потреби місцевого населення, використовує потенціал місцевої економіки і ставить такі чинники, як культура та освіта, на один рівень зі створенням доступу до хорошої роботи та підвищення якості життя. Інклюзивне зростання — це процвітання для всіх.
- SSE отримала визнання за свою роль у забезпеченні **стійкості суспільства** під час світових фінансових криз та пандемії COVID-19 і має великий потенціал в умовах війни та у повоєнний період відбудови України.